

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Ιουλίου 2020

σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

(2020/C 243/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 136 σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ζώνη του ευρώ συνεχίζει να επεκτείνεται, αλλά υπάρχουν αλληλένδετοι κίνδυνοι για τις προοπτικές και αβεβαιότητα στον ορίζοντα. Επιπλέον, επικρέμαται ο κίνδυνος μιας περαιτέρω παρατεταμένης περιόδου χαμηλής ανάπτυξης και πληθωρισμού εξαιτίας της αναιμικής παραγωγικότητας και της γήρανσης του πληθυσμού. Ενώ το κενό παραγωγής μετατράπηκε σε θετικό από το 2017 και ανήλθε σε 0,7 % του δυνητικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το 2018, η δυνητική ανάπτυξη αναμένεται να παραμείνει κάτω από τα προ της κρίσης επίπεδα ⁽³⁾. Ο δομικός πληθωρισμός παρέμεινε το 2018 και το 2019 μεταξύ 1 και 1,5 %, και προβλέπεται να παραμείνει περίπου στο 1,5 % το 2020 και το 2021. Οι δείκτες της αγοράς εργασίας εξακολουθούν να βελτιώνονται, αν και με βραδύτερο ρυθμό, ενώ η αύξηση της απασχόλησης προβλέπεται να επιβραδυνθεί περαιτέρω και εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις όσον αφορά την ποιότητα των θέσεων εργασίας. Η αύξηση των ονομαστικών μισθών έχει σταθεροποιηθεί, έχοντας σημειώσει άνοδο περίπου 2,25 % το 2018, αφού παρέμεινε

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Όλα τα αριθμητικά στοιχεία των προβλέψεων στο παρόν έγγραφο προέρχονται από τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2019.

επί αρκετά έτη κάτω του 2,0 %, εκτιμάται ότι είναι 2,5 % περίπου το 2019 και προβλέπεται να επιστρέψει στο 2,25 % κατά την περίοδο 2020-2021. Παρά τις καλές συνθήκες στην αγορά εργασίας, η αύξηση των πραγματικών μισθών πραγματοποιήθηκε με αργό ρυθμό και παραμένει χαμηλή, κάτω του 1 % το 2018, εκτιμάται ότι είναι στο ίδιο περίπου επίπεδο για το 2019 και προβλέπεται να ανέλθει σε 0,7 % και 0,8 % για το 2020 και το 2021 αντίστοιχα. Όπως αναφέρεται στην έκθεση του 2020 του μηχανισμού επαγρύπνησης που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 17 Δεκεμβρίου 2019, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της ζώνης του ευρώ προβλέπεται να περιοριστεί, παραμένοντας κοντά στο ανώτατο σημείο του. Τα ελλειμματικά κράτη μέλη περιόρισαν ή αντέστρεψαν τα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, έστω και αν εξακολουθούν να καταγράφουν μεγάλες αρνητικές καθαρές διεθνείς επενδυτικές θέσεις (ΚΔΕΘ).

Ταυτόχρονα, ενώ ορισμένα κράτη μέλη περιόρισαν τα πλεονάσματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τους, εξακολουθούν να εμφανίζουν σταθερά υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και, ως εκ τούτου, αυξάνουν τις ΚΔΕΘ τους. Η δυναμική των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών στη ζώνη του ευρώ επηρεάζεται από την εξασθένηση της εξωτερικής ζήτησης, ιδίως για τα κράτη μέλη με εξαγωγικό προσανατολισμό που εμφανίζουν υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, τα οποία εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη ζήτηση για εξαγωγές προς άλλες χώρες. Σημαντικός είναι επίσης ο ρόλος της ευνοϊκής δυναμικής της ζήτησης και τα κράτη μέλη με μεγάλα πλεονάσματα θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επανεξισορρόπηση ενισχύοντας τις συνθήκες που στηρίζουν την αύξηση των μισθών, σεβόμενες παράλληλα τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων, καθώς και τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις.

- (2) Η αύξηση του δυναμικού ανάπτυξης με παράλληλη διασφάλιση της περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας και πραγματική σύγκλιση μεταξύ των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ απαιτεί διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και επενδύσεις σε υλικό και άυλο κεφάλαιο για την αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτό θα βοηθήσει ιδίως τα κράτη μέλη των οποίων το δυναμικό ανάπτυξης είναι σαφώς χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ. Τούτο είναι επίσης αναγκαίο για να αποτραπεί το ενδεχόμενο να μεταπέσει η οικονομία της ζώνης του ευρώ σε μια παρατεταμένη περίοδο χαμηλής δυναμικής ανάπτυξης και παραγωγικότητας, χαμηλού πληθωρισμού τιμών και χαμηλής αύξησης των μισθών, καθώς και αύξησης των ανισοτήτων. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις εξακολουθούν να είναι κείρας σημασίας για να εξασφαλιστεί ότι η ζώνη του ευρώ θα ξαναβρεί την αναπτυξιακή δυναμική της, θα υπερνικήσει τις ισχυρότερες πιέσεις σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, λόγω και της αρνητικής δημογραφικής εξέλιξης, και θα διευκολύνει τον μετασχηματισμό σε μια βιώσιμη οικονομία, πράγμα που θα βοηθήσει τη ζώνη του ευρώ και τα κράτη μέλη της να επιτύχουν τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- (3) Ο οικονομικός αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής, ενός από τους μεγαλύτερους συστημικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν σήμερα η παγκόσμια οικονομία, τα χρηματοπιστωτικά συστήματα και οι κοινωνίες, αρχίζει να γίνεται ορατός. Οι κίνδυνοι για την παγκόσμια οικονομία από την κλιματική αλλαγή και, γενικότερα, από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος εμφανίζονται όλο και περισσότερο και θα έχουν γενικευμένο αντίκτυπο, μεταξύ άλλων στα πιο ευάλωτα μέλη της κοινωνίας μας. Εάν δεν συνοδευθούν από τα κατάλληλα μέτρα, θα μπορούσαν να υπάρξουν αρνητικές συνέπειες στην ανθεκτικότητα των οικονομιών μας, στην εξάλειψη των αποκλεισμών και στο μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό δυναμικό. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επενδύσεις και η δημιουργία κανονιστικών και οικονομικών προϋποθέσεων για την ομαλή μετάβαση προς μια βιώσιμη οικονομία θα είναι ουσιαστικής σημασίας. Εάν αντιμετωπιστούν με τον ορθό τρόπο, οι περιβαλλοντικές και οι κλιματικές προκλήσεις αποτελούν επίσης ευκαιρία για την αναζωογόνηση της ευρωπαϊκής οικονομίας προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Επιτροπή έχει προτείνει μια Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ως αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης, η οποία θα περιλαμβάνει μια πρόταση για τον πρώτο ευρωπαϊκό νόμο για το κλίμα, ώστε να κατοχυρωθεί με νόμο ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα το 2050. Ταυτόχρονα, η πράσινη μετάβαση θα πρέπει να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις στα διάφορα μέρη της κοινωνίας. Οι επενδύσεις για τη διευκόλυνση του μετασχηματισμού σε μια βιώσιμη οικονομία θα πρέπει να συνοδεύονται από τιμολόγηση του άνθρακα, κατάλληλη ρύθμιση σε όλους τους τομείς, επενδύσεις σε δεξιότητες και στήριξη για την αλλαγή θέσης εργασίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες αποκομίζουν τα οφέλη των τεχνολογικών αλλαγών, ιδίως στους τομείς και τις περιφέρειες που παρουσιάζουν υστέρηση στην ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση.
- (4) Η κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων για επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση της ανάπτυξης βραχυπρόθεσμα και στην αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων προκλήσεων ενώπιον των οποίων βρίσκονται οι οικονομίες μας. Ενώ η ψηφιακή επανάσταση μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες από την άποψη της παραγωγικότητας, της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας, μπορεί επίσης να εγείρει προκλήσεις, ιδίως για τους λιγότερο ειδικευμένους εργαζομένους οι οποίοι δεν διαθέτουν δεξιότητες για να εργαστούν με βάση τις νέες τεχνολογίες. Οι διαφορετικές ταχύτητες μετάβασης στην ψηφιακή οικονομία μεταξύ των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ θα μπορούσαν να αποδειχθούν σημαντικός κίνδυνος για τη σύγκλιση και τη μακροοικονομική σταθερότητα. Ο εν λόγω κίνδυνος θα μπορούσε να ενισχυθεί λόγω ισχυρών επιδράσεων αστικής συγκέντρωσης, οι οποίες συχνά ωφελούν τις μεγάλες πόλεις, και δυναμικής του τύπου «ο νικητής τα παίρνει όλα», που συχνά εμφανίζεται στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών, κάτι που μπορεί να αυξήσει την ανισότητα και να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη σύγκλιση. Οι επενδύσεις θα πρέπει να προσανατολίζονται στη δημιουργία έρευνας και καινοτομίας, αλλά και στην ευρύτερη διάδοση των καινοτομιών σε ολόκληρη την οικονομία.

- (5) Μια πιο συντονισμένη επενδυτική στρατηγική σε συνδυασμό με ισχυρότερη μεταρρυθμιστική προσπάθεια στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ θα ήταν καθοριστικής σημασίας για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και την αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων προκλήσεων, όπως η κλιματική μετάβαση και ο τεχνολογικός μετασχηματισμός. Το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα (BICC) θα παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ για την υλοποίηση προτάσεων που θα πρέπει, κατά κανόνα, να συνίστανται σε δέσμες μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Το πρόγραμμα InvestEU, το οποίο θα συμβάλει επίσης στο επενδυτικό σχέδιο για μια βιώσιμη Ευρώπη, έχει επίσης ως στόχο να κινητοποιήσει πρόσθετες επενδύσεις για την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην Ένωση, μεταξύ άλλων μέσω της χρηματοδότησης βιώσιμων υποδομών. Τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής, τα οποία παίζουν καίριο ρόλο στη στήριξη των περιφερειών και των αγροτικών περιοχών μας, διαδραματίζουν επίσης ρόλο στην κλιματική και τεχνολογική μετάβαση, μέσω της προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαθέτει ήδη το 25 % της συνολικής της χρηματοδότησης σε επενδύσεις για το κλίμα και έχει ανακοινώσει την πρόθεσή της να διπλασιάσει το εν λόγω ποσοστό. Για να επιτευχθούν οι στόχοι της Ένωσης όσον αφορά τη βιωσιμότητα, είναι απαραίτητη η υλοποίηση επενδυτικών έργων σε εθνικό και υποεθνικό επίπεδο, τα οποία να καλύπτουν την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, την ενεργειακή μετάβαση, την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές ή την κυκλική οικονομία. Οι επενδύσεις σε βιομηχανίες και υποδομές δικτύων μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ζώνης του ευρώ και στην προώθηση της μετάβασης σε πιο βιώσιμες μεταφορές. Επιπλέον, οι επενδύσεις σε άυλα στοιχεία, όπως η έρευνα και ανάπτυξη και οι δεξιότητες, έχουν επίσης καίρια σημασία για την προετοιμασία της ζώνης του ευρώ έναντι των μελλοντικών προκλήσεων.
- (6) Τα αποτελέσματα της οικονομικής επέκτασης στη διάρκεια των τελευταίων ετών δεν έχουν γίνει εξίσου αισθητά στο εσωτερικό των κρατών μελών και μεταξύ περιφερειών και κρατών μελών. Ενώ τα επίπεδα του διαθέσιμου εισοδήματος αυξήθηκαν πρόσφατα, παραμένουν κάτω από τα προ κρίσης επίπεδα σε αρκετά κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Ο αριθμός των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού μειώνεται στα περισσότερα κράτη μέλη και είναι τώρα 5 εκατομμύρια κάτω από το ανώτατο επίπεδο του 2012, αλλά παραμένει πάνω από τα επίπεδα του 2008 στη ζώνη του ευρώ. Ύστερα από μια περίοδο αυξημένων αποκλίσεων, ορισμένα κράτη μέλη έχουν συγκλίνει προς τα κράτη με τις υψηλότερες επιδόσεις σε κατά κεφαλήν ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, το μερίδιο του εισοδήματος που κατέχουν τα υψηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια αυξήθηκε με αργούς ρυθμούς την τελευταία δεκαετία, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών. Για να προωθηθεί η ανοδική σύγκλιση εντός και μεταξύ των κρατών μελών, είναι σημαντικό να προωθηθούν πολιτικές που αποσκοπούν στην αύξηση τόσο της αποδοτικότητας όσο και της ισότητας, σύμφωνα με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Οι εν λόγω πολιτικές θα πρέπει να οδηγούν σε καλύτερα μακροοικονομικά αποτελέσματα με μεγαλύτερη ισότητα στην κατανομή των οφελών για την κοινωνία στο σύνολό της, τα οποία συμβάλλουν επίσης στην ενίσχυση της συνοχής της ζώνης του ευρώ.
- (7) Η συνέπεια και η ισορροπία στο μείγμα μακροοικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της νομισματικής, της δημοσιονομικής και της διαρθρωτικής πολιτικής, έχει ζωτική σημασία για την εξασφάλιση εύρωστης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνεχιζόμενου χαμηλού πληθωρισμού, της επιδείνωσης των προοπτικών και των κινδύνων για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διατηρεί μια διευκολυντική νομισματική πολιτική για να συμβάλει ώστε ο πληθωρισμός να προσεγγίσει τον σχετικό μεσοπρόθεσμο στόχο της, με παράλληλη στήριξη της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να συμπληρώνει τον προσανατολισμό της νομισματικής πολιτικής, όπως και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση της αρχιτεκτονικής της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (ΟΝΕ).
- (8) Ο συντονισμός των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών με πλήρη σεβασμό του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των διαθέσιμων δημοσιονομικών περιθωρίων και των δευτερογενών επιπτώσεων μεταξύ των κρατών μελών, στηρίζει την ορθή λειτουργία της ΟΝΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός της ζώνης του ευρώ αναμένεται να είναι σε γενικές γραμμές ουδέτερος έως ελαφρώς επεκτατικός το 2020 και το 2021. Ταυτόχρονα, οι εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές εξακολουθούν να μην είναι επαρκώς διαφοροποιημένες. Η άσκηση συνετών δημοσιονομικών πολιτικών από τα κράτη μέλη με υψηλά επίπεδα δημόσιου χρέους θα έθετε το δημόσιο χρέος σε καθοδική πορεία, θα περιόριζε την ευπάθεια σε κλυδωνισμούς και θα καθιστούσε δυνατή την πλήρη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών σε περίπτωση οικονομικής κάμψης. Από την άλλη πλευρά, η περαιτέρω τόνωση των επενδύσεων και άλλων παραγωγικών δαπανών στα κράτη μέλη με ευνοϊκή δημοσιονομική κατάσταση θα στήριζε την ανάπτυξη βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, ενώ θα συνέβαλλε επίσης στην επανεξισορρόπηση της οικονομίας της ζώνης του ευρώ. Εάν επαληθευτούν οι κίνδυνοι κάμψης, θα χρειαστούν διαφοροποιημένα δημοσιονομικά μέτρα, με στόχο έναν πιο υποστηρικτικό προσανατολισμό στο συνολικό επίπεδο, διασφαλίζοντας παράλληλα τον πλήρη σεβασμό του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές συνθήκες σε κάθε χώρα και να αποφεύγεται η φιλοκυκλικότητα, στο μέτρο του δυνατού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι έτοιμα να συντονίσουν τις πολιτικές τους στο πλαίσιο της Ευρωζώνης.

- (9) Οι δημοσιονομικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις παραμένουν ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού και την εφαρμογή αποτελεσματικών αντικυκλικών δημοσιονομικών πολιτικών σε περίπτωση κάμψης. Η εύρυθμη λειτουργία των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων, σε συνδυασμό με την τακτική και διεξοδική επανεξέταση των δαπανών και αποτελεσματικές και διαφανείς δημόσιες προμήθειες μπορούν να ενισχύσουν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και να βελτιώσουν την αξιοπιστία και την ποιότητα των δημοσιονομικών πολιτικών. Η βελτίωση της σύνθεσης των εθνικών προϋπολογισμών, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς πόρων προς δημόσιες επενδύσεις στο πλαίσιο καλά σχεδιασμένων στρατηγικών επενδύσεων και της ανάπτυξης εργαλείων για πράσινους προϋπολογισμούς, θα εντείνει τον αντίκτυπο των δημόσιων προϋπολογισμών στην ανάπτυξη, θα αυξήσει την παραγωγικότητα και θα αρχίσει να αντιμετωπίζει τις επείγουσες μακροπρόθεσμες προκλήσεις της μετάβασης στην πράσινη και την ψηφιακή οικονομία. Η απλούστευση και ο εκσυγχρονισμός των φορολογικών συστημάτων και η αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, ιδίως μέσω μέτρων κατά του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις εν εξελίξει συζητήσεις στο γενικό πλαίσιο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για τα εκκρεμή ζητήματα διάβρωσης της βάσης και μετατόπισης των κερδών (BEPS), είναι ουσιώδους σημασίας για να καταστούν τα φορολογικά συστήματα πιο αποδοτικά και πιο δίκαια. Η ευκολία με την οποία οι κινητοί πόροι μπορούν να μετακινηθούν εντός της ζώνης του ευρώ αποτελεί ένα από τα θεμέλια της εσωτερικής αγοράς αλλά επίσης αυξάνει το περιθώριο για φορολογικό ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών είναι απαραίτητος για να αντιμετωπιστούν η μετατόπιση κερδών και οι επιζήμιες φορολογικές πρακτικές, καθώς και για να αποφευχθεί μια γενική εξίσωση προς τα κάτω όσον αφορά τη φορολογία των εταιρειών.

Οι εργασίες προς μια συμφωνία για κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών, καθώς και μια συμφωνία για το γενικό πλαίσιο του ΟΟΣΑ για τα εκκρεμή ζητήματα διάβρωσης της βάσης και μετατόπισης των κερδών, με στόχο τον έλεγχο της κατανομής κερδών μεταξύ χωρών και τη διασφάλιση της ελάχιστης πραγματικής φορολόγησης θα μπορούσαν να έχουν καθοριστική σημασία για την εν λόγω προσπάθεια. Η φορολογική επιβάρυνση στη ζώνη του ευρώ είναι σχετικά υψηλή και βαρύνει δυσανάλογα την εργασία, ενώ οι φόροι περιουσίας ή οι περιβαλλοντικοί φόροι αντιπροσωπεύουν πολύ μικρό μερίδιο των φορολογικών εσόδων. Οι φόροι περιουσίας και οι περιβαλλοντικοί φόροι, ωστόσο, μπορεί να είναι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη και την προσφορά και ζήτηση εργασίας. Η αυξημένη χρήση περιβαλλοντικών φόρων μπορεί να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της παροχής κινήτρων για «οικολογικότερη» συμπεριφορά των καταναλωτών και των παραγωγών. Η φορολογία θα πρέπει να λαμβάνει καλύτερα υπόψη τη διάσταση του κλίματος και να αντιμετωπίζει με μεγαλύτερη συνέπεια τις εκπομπές και τη διαρροή άνθρακα. Η προώθηση της συντονισμένης δράσης σε παγκόσμιο επίπεδο θα αυξήσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων. Επομένως, για να διευκολυνθεί η μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία, θα προταθεί η προώθηση του σχεδιασμού δημοσιονομικών πολιτικών που ευνοούν την ανάληψη περιβαλλοντικών δεσμεύσεων και η αναθεώρηση της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου (*), καθώς και ένας συμβατός με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΕ) μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα, εάν χρειάζεται για να αποφεύγεται η διαρροή άνθρακα.

- (10) Οι διαρθρωτικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων, προωθούν την αποδοτική χρήση των πόρων, βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και την ποιότητα των δημόσιων διοικήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος, είναι σημαντικές για την ανθεκτικότητα των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Οι ανθεκτικές οικονομικές δομές και οι αρμόζουσες πολιτικές αποτρέπουν τις σημαντικές και μακροχρόνιες επιπτώσεις των κλυδωνισμών στο εισόδημα και την προσφορά εργασίας και μπορούν να διευκολύνουν τη λειτουργία της δημοσιονομικής και της νομισματικής πολιτικής καθώς και να συγκρατήσουν τις αποκλίσεις, ιδίως σε περιόδους οικονομικής κάμψης, δημιουργώντας ευνοϊκότερες συνθήκες για βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Ο καλύτερος συντονισμός και η εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ιδίως εκείνων που προβλέπονται στις συστάσεις ανά χώρα, μπορούν να δημιουργήσουν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε όλα τα κράτη μέλη. Εν προκειμένω, τα εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση του ενστερνισμού των μεταρρυθμίσεων και στη βελτίωση της εφαρμογής τους. Απαιτούνται επίσης μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση επειγουσών μακροπρόθεσμων προκλήσεων, όπως η κλιματική μετάβαση και ο τεχνολογικός μετασχηματισμός. Η εμφάνιση της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς, η οποία έχει αποδειχθεί σημαντική κινητήρια δύναμη ανάπτυξης και σύγκλισης μεταξύ των κρατών μελών, μπορεί επίσης να συμβάλει στην τόνωση της αύξησης της παραγωγικότητας.
- (11) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων καθορίζει 20 αρχές για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, των δικαιων συνθηκών εργασίας και της κοινωνικής προστασίας και ένταξης. Έχει σχεδιαστεί ως πυξίδα για την προώθηση της ανοδικής σύγκλισης προς καλύτερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης. Οι ισχυρότερες και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίες και κοινωνίες μπορούν με τη σειρά τους να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα της Ένωσης και της ζώνης του ευρώ. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις σε δεξιότητες, αλλαγή θέσεων εργασίας και αποτελεσματικότερη κοινωνική προστασία είναι επίσης σημαντικές ως συνοδευτικά μέτρα μιας δίκαιης και ισότιμης μετάβασης προς μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Η πλήρης εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων σε όλα τα επίπεδα, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων, θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την προώθηση της ανοδικής σύγκλισης.

(*) Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

- (12) Οι μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, αντιμετωπίζουν την ανεργία των νέων και τη μακροχρόνια ανεργία, προωθούν τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, στηρίζουν τις επιτυχείς μετακινήσεις στην αγορά εργασίας, μειώνουν τον κατακερματισμό και προάγουν τον κοινωνικό διάλογο μπορούν να συμβάλουν στην τόνωση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, στη βελτίωση της οικονομικής ανθεκτικότητας και της αυτόματης σταθεροποίησης, στη μείωση των ανισοτήτων και στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η εξατομικευμένη υποστήριξη για την αλλαγή θέσης εργασίας, η κατάρτιση και η απόκτηση νέων προσόντων είναι καίριας σημασίας για την προώθηση της έγκαιρης επανένταξης των ατόμων που αναζητούν εργασία. Οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας θα πρέπει να είναι καλά ενσωματωμένες στις κοινωνικές πολιτικές και να προωθούν την ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία. Για την πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και κατάρτιση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής απαιτούνται επαρκείς επενδύσεις για τη βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου και των δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης. Αυτό συμβάλλει στη βελτίωση της απασχολησιμότητας, της παραγωγικότητας, της ικανότητας για καινοτομία, καθώς και των μισθών μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, αυξάνοντας παράλληλα την ανθεκτικότητα της ζώνης του ευρώ. Η νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης πρέπει να προβλέπει δίκαιες και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για όλους τους εργαζομένους, ιδίως ενόψει των αναδυόμενων άτυπων μορφών απασχόλησης που δημιουργούν μεν νέες ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις όσον αφορά την εργασιακή ασφάλεια και την κοινωνική προστασία.

Τα αποτελεσματικά και βιώσιμα συστήματα κοινωνικής προστασίας είναι επίσης ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση επαρκούς εισοδήματος και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες. Οι μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων και οι πολιτικές για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής μπορούν να προωθήσουν σημαντικά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, διασφαλίζοντας τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας. Η μετατόπιση της φορολογίας προς τομέες εκτός της εργασίας θα μπορούσε να είναι χρήσιμη, εάν εστιαστεί ιδίως στους εργαζομένους με χαμηλό εισόδημα και τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας. Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις μεταρρυθμίσεις που αφορούν την απασχόληση, καθώς και στις κοινωνικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, έχουν ζωτική σημασία για την ενίσχυση του ενστερνισμού και την υποστήριξη της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων. Ομοίως, η συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών είναι επωφελής. Είναι σημαντικό οι συλλογικές συμβάσεις να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των συστάσεων (1) έως (5) παρακάτω με πλήρη σεβασμό της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων.

- (13) Η ευρωστία του χρηματοπιστωτικού τομέα της ζώνης του ευρώ έχει αυξηθεί μετά την κρίση, αν και υπάρχουν ακόμη τρωτά σημεία που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Τα υψηλά επίπεδα χρέους επιχειρήσεων και νοικοκυριών, στα οποία συμβάλλει η ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους σε πολλά εθνικά φορολογικά συστήματα, μπορεί να αποτελέσουν πηγή κινδύνου. Η ανάγκη προσαρμογής των επιχειρηματικών μοντέλων των τραπεζών, το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός από άλλες μορφές χρηματοδότησης εξακολουθούν να ασκούν πίεση στην κερδοφορία των τραπεζών. Έχει σημειωθεί σταθερή πρόοδος όσον αφορά τη μείωση των κινδύνων, ιδίως όσον αφορά τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ). Ωστόσο, όπου τα ποσοστά ΜΕΔ παραμένουν υψηλά, απαιτούνται πρόσθετες συνεχείς προσπάθειες, και όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν κατάλληλες πολιτικές για την πρόληψη της συσσώρευσης ΜΕΔ. Τον Μάρτιο του 2018, η Επιτροπή παρουσίασε δέσμη μέτρων για τη μείωση των κινδύνων τόσο για τη διευκόλυνση της αντιμετώπισης των παλαιών ΜΕΔ όσο και για την αποφυγή της συσσώρευσής τους στο μέλλον. Στο πλαίσιο των νομοθετικών μέτρων για τα ΜΕΔ, τον Απρίλιο του 2019 εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/630 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^(*), ο οποίος εισάγει έναν εκ του νόμου προβλεπόμενο «προληπτικό μηχανισμό ασφαλείας» για την πρόληψη του κινδύνου σχηματισμού ανεπαρκών προβλέψεων για μελλοντικά ΜΕΔ· θα πρέπει να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος ώστε να συνεχιστεί η αντιμετώπιση του ζητήματος των ΜΕΔ, και ιδίως πρέπει να προχωρήσει το σχέδιο οδηγίας για τις δευτερογενείς αγορές ΜΕΔ.

Έχει ήδη επιτευχθεί πρόοδος στη βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται στις εκθέσεις της Επιτροπής του Ιουλίου 2019, απαιτείται μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης τρομοκρατικών δραστηριοτήτων στην Ένωση για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ελλείψεων που εντοπίστηκαν. Αυτό απαιτεί, ειδικότερα, την εξέταση τρόπων για την αύξηση της εναρμόνισης και τη βελτίωση της εποπτείας και της επιβολής των κανόνων, μέσω της ανάληψης δράσης από την πλευρά της Ένωσης.

- (14) Η ενίσχυση της τραπεζικής ένωσης αποτελεί στόχο προτεραιότητας από το 2013, ώστε να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, να μειωθεί ο χρηματοπιστωτικός κατακερματισμός και να προστατευτεί η χορήγηση δανείων στην οικονομία σε περιόδους κρίσης. Σημειώνεται σταδιακά πρόοδος σε αυτόν τον τομέα, μεταξύ άλλων μέσω της συμφωνίας για το νομικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) σχετικά με τον κοινό μηχανισμό ασφαλείας για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ), αλλά απαιτείται περαιτέρω ενίσχυση. Στο εν λόγω πλαίσιο, η σύνοδος κορυφής για το ευρώ ανέθεσε στην Ευρωομάδα να συνεχίσει να επεξεργάζεται τη δέσμη μεταρρυθμίσεων του ΕΜΣ, υπό την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των εθνικών διαδικασιών, και να συνεχίσει τις εργασίες για όλα τα στοιχεία που αφορούν την περαιτέρω ενίσχυση της τραπεζικής ένωσης, σε συναινετική βάση. Συστάθηκε ομάδα εργασίας υψηλού επιπέδου με αντικείμενο έναν οδικό χάρτη για την έναρξη των πολιτικών διαπραγματεύσεων με θέμα τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης των καταθέσεων (ΕΣΑΚ). Είναι σημαντικό να επιταχυνθεί η πρόοδος ώστε να πραγματοποιηθούν τα οφέλη της τραπεζικής ένωσης όσον αφορά τον ιδιωτικό επιμερισμό του κινδύνου, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/630 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά την ελάχιστη κάλυψη ζημιών για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (ΕΕ L 111 της 25.4.2019, σ. 4).

την οικονομική ανάπτυξη, μειώνοντας παράλληλα τις ευκαιρίες αρμπιτράζ μεταξύ των κρατών μελών. Σε ένα απότερο στάδιο, η επιτάχυνση αυτή αναμένεται ότι θα εγγυηθεί τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κυριαρχία της Ευρώπης. Αυτό απαιτεί να συνεχιστούν οι προσπάθειες χωρίς καθυστέρηση για όλα τα επιμέρους στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων όσων συζητήθηκαν στην ομάδα εργασίας υψηλού επιπέδου για το ΕΣΑΚ, και με το ίδιο επίπεδο φιλοδοξίας. Οι εργασίες για τη δέσμη μεταρρυθμίσεων του ΕΜΣ θα πρέπει να ολοκληρωθούν, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης μηχανισμού ασφαλείας για το ΕΤΕ. Ο μηχανισμός ασφαλείας για το ΕΤΕ θα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία και αυτό θα πρέπει να επισπευθεί, εφόσον σημειωθεί επαρκής πρόοδος όσον αφορά τη μείωση του κινδύνου.

Θα πρέπει συνεχιστούν οι εργασίες για την εξεύρεση λύσεων ώστε να αντιμετωπιστούν οι περιορισμοί που έχουν οι υφιστάμενες δομές για την παροχή ρευστότητας κατά την εξυγίανση. Τέλος, η Επιτροπή υλοποίησε όλες τις δράσεις που ανακοινώθηκαν στο σχέδιο δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών του 2015. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται νομικά, φορολογικά και κανονιστικά εμπόδια στη δημιουργία μιας Ένωσης Κεφαλαιαγορών και απαιτούνται ανανεωμένες προσπάθειες για την επιτυχή αντιμετώπισή τους, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες για την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ορισμένες αποκλίσεις σε θέματα αφερεγγυότητας και φορολόγησης, καθώς και για την επίτευξη υψηλών, αποτελεσματικών και συγκλινόντων εποπτικών προτύπων.

- (15) Η ενίσχυση της αρχιτεκτονικής της ONE απαιτεί την κατά προτεραιότητα υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στη δήλωση της συνόδου κορυφής για το ευρώ της 13ης Δεκεμβρίου 2019, με παράλληλη συνέχιση των συζητήσεων επί άλλων πτυχών. Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Ιουνίου 2019 με τίτλο «Εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης: απολογισμός τέσσερα χρόνια μετά την έκθεση των πέντε Προέδρων», παρουσιάζει την τρέχουσα κατάσταση και σκιαγραφεί την άποψη της Επιτροπής όσον αφορά τους τομείς στους οποίους θα πρέπει να επικεντρωθούν οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα. Σημειώθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά την οικονομική ένωση, με πολιτική συμφωνία για τα επιμέρους στοιχεία του δημοσιονομικού μέσου για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ (BICC). Επιτεύχθηκε καταρχήν συμφωνία, με την επιφύλαξη της ολοκλήρωσης των εθνικών διαδικασιών, για την περαιτέρω ανάπτυξη του ΕΜΣ και την αναθεώρηση της Συνθήκης ΕΜΣ. Δεν επιτεύχθηκε συναίνεση στο Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία δημοσιονομικής σταθεροποίησης για τη ζώνη του ευρώ ούτε όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ.
- (16) Η εμβάθυνση της ONE θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των μακροοικονομικών αποτελεσμάτων. Η ατελής ONE παρεμποδίζει τη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση. Αυτό περιορίζει τις ευκαιρίες χρηματοδότησης των αναγκαίων επενδύσεων για την προώθηση μιας παραγωγικής, βιώσιμης και σταθερής οικονομίας χωρίς αποκλεισμούς. Η ατελής ONE παρεμποδίζει επίσης την ομαλή μετάδοση της νομισματικής πολιτικής σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και περιορίζει την ικανότητα της Ευρώπης να καθορίζει το οικονομικό της πεπρωμένο. Εάν συμφωνηθεί, μια κεντρική λειτουργία δημοσιονομικής σταθεροποίησης θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς την ικανότητα των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ να ασκούν αντικυκλική δημοσιονομική πολιτική. Το Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει ένα ευρωπαϊκό σύστημα ανασφάλισης παροχών ανεργίας για την καλύτερη προστασία των πολιτών σε περιπτώσεις οικονομικών κλυδωνισμών. Η ενίσχυση της ONE, σε συνδυασμό με ορθές πολιτικές σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, είναι καίριας σημασίας για τη διεύρυνση της επιρροής της Ευρώπης στον κόσμο, την αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου του ευρώ και τη συμβολή σε μια ανοικτή, πολυμερή και βασιζόμενη σε κανόνες παγκόσμια οικονομία. Είναι σημαντικό οι συζητήσεις να εξακολουθήσουν να διεξάγονται με ανοικτό πνεύμα και διαφάνεια έναντι των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και, ταυτόχρονα, με πλήρη σεβασμό στην εσωτερική αγορά της Ένωσης.
- (17) Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας σχετικά με τις πτυχές της απασχόλησης και τις κοινωνικές πτυχές της παρούσας σύστασης,

ΣΥΝΙΣΤΑ όπως, το διάστημα 2020-2021, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ αναλάβουν δράση, μεμονωμένα και συλλογικά, στο πλαίσιο της Ευρωομάδας, ώστε:

1. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ με ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ή υψηλό εξωτερικό χρέος να υλοποιήσουν μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη μείωση του εξωτερικού χρέους. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ με μεγάλα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών να ενισχύσουν τις συνθήκες που στηρίζουν την αύξηση των μισθών, με παράλληλο σεβασμό του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, και να εφαρμόσουν μέτρα που προάγουν τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις. Όλα τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την παραγωγικότητα με τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ποιότητας των δεσμών, να αυξήσουν την ανθεκτικότητα μέσω της βελτίωσης της λειτουργίας των αγορών αγαθών και υπηρεσιών, ιδίως με την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς. Να στηρίξουν μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση προς μια ανταγωνιστική, πράσινη και ψηφιακή οικονομία μέσω επενδύσεων σε υλικά και άυλα στοιχεία, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών.

2. Ενώ θα εφαρμόζουν πολιτικές που συνάδουν πλήρως με το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να στηρίξουν τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και να βελτιώσουν την ποιότητα και τη σύνθεση των δημόσιων οικονομικών. Τα κράτη μέλη με υψηλά επίπεδα δημόσιου χρέους να εφαρμόσουν συνετές πολιτικές για να θέσουν το δημόσιο χρέους αξιόπιστα σε βιώσιμη πορεία μείωσης. Τα κράτη μέλη με ευνοϊκή δημοσιονομική θέση να τη χρησιμοποιήσουν για να προωθήσουν περαιτέρω επενδύσεις υψηλής ποιότητας, διατηρώντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Εάν επαληθευτούν οι κίνδυνοι κάμψης, θα χρειαστούν διαφοροποιημένα δημοσιονομικά μέτρα, με στόχο έναν πιο υποστηρικτικό προσανατολισμό στο συνολικό επίπεδο, διασφαλίζοντας παράλληλα τον πλήρη σεβασμό του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές συνθήκες σε κάθε χώρα και να αποφεύγεται η φιλοκυκλικότητα, στο μέτρο του δυνατού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι έτοιμα να συντονίσουν τις πολιτικές τους στο πλαίσιο της Ευρωζώνης. Να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων και την ποιότητα των δημόσιων οικονομικών και να εγκρίνουν φιλοαναπτυξιακά φορολογικά και άλλα σχετικά δημοσιονομικά μέτρα που προωθούν μια βιώσιμη οικονομία χωρίς αποκλεισμούς. Να στηρίξουν και να υλοποιήσουν τις δράσεις της Ένωσης για την καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και την αποφυγή της εξίσωσης προς τα κάτω στον τομέα της φορολογίας των εταιρειών.
3. Να ενισχύσουν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και τις επενδύσεις σε δεξιότητες. Να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας που υποστηρίζουν την ένταξη στην αγορά εργασίας και τις επιτυχείς μετακινήσεις στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων σε περισσότερες ψηφιακές και πράσινες θέσεις εργασίας. Να προωθήσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών και των ευάλωτων ομάδων, και να μετατοπίσουν τη φορολογία προς τομέες εκτός της εργασίας, ιδίως για τους εργαζόμενους με χαμηλό εισόδημα και τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας. Να προωθήσουν τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και δικαιων εργασιακών συνθηκών, να προαγάγουν την ισορροπία επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και να αντιμετωπίσουν τον κατακερματισμό της αγοράς εργασίας. Να βελτιώσουν την πρόσβαση σε επαρκή και βιώσιμα συστήματα κοινωνικής προστασίας. Να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα του κοινωνικού διαλόγου και να προωθήσουν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.
4. Να δώσουν συνέχεια στη δήλωση της συνόδου κορυφής της ζώνης του ευρώ, της 13ης Δεκεμβρίου 2019, για την περαιτέρω ενίσχυση της τραπεζικής ένωσης, με σκοπό την ολοκλήρωσή της, εξακολουθώντας να εργάζονται, χωρίς καθυστέρηση, και με το ίδιο επίπεδο φιλοδοξίας, επί όλων των επιμέρους στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων όσων συζητήθηκαν στην ομάδα εργασίας υψηλού επιπέδου για το ΕΣΑΚ. Να ολοκληρώσουν τις εργασίες για τη δέσμη μεταρρυθμίσεων του ΕΜΣ, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης μηχανισμού ασφαλείας για το ΕΤΕ. Να θέσουν σε λειτουργία τον μηχανισμό ασφαλείας για το ΕΤΕ και, εάν έχει σημειωθεί επαρκής πρόοδος ως προς τη μείωση των κινδύνων, να επισπεύσουν την εν λόγω θέση σε λειτουργία. Να συνεχίσουν να εργάζονται για την εξεύρεση λύσεων ώστε να αντιμετωπιστούν οι περιορισμοί που έχουν οι υφιστάμενες δομές για την παροχή ρευστότητας κατά την εξυγίανση. Να ενισχύσουν το ευρωπαϊκό κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση συνεπούς και αποτελεσματικής εποπτείας και επιβολής των κανόνων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Να προωθήσουν την ομαλή απομόχλευση των μεγάλων αποθεμάτων ιδιωτικού χρέους, μεταξύ άλλων με τη μείωση της ευνοϊκής μεταχείρισης του χρέους στη φορολογία. Να εξακολουθήσουν να διευκολύνουν την ταχεία μείωση του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις τράπεζες στη ζώνη του ευρώ και να προλαμβάνουν τη συσσώρευσή τους. Να ανανεώσουν τις προσπάθειες για την εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών.
5. Να σημειώσουν φιλόδοξη πρόοδο όσον αφορά την εμβάθυνση της ΟΝΕ, ιδίως με την ταχεία υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στη δήλωση της συνόδου κορυφής για το ευρώ της 13ης Δεκεμβρίου 2019, μεταξύ άλλων όσον αφορά το BICC, και όσον αφορά την εξέταση άλλων πτυχών. Η πρόοδος στον τομέα αυτόν θα ενισχύσει επίσης τον διεθνή ρόλο του ευρώ και θα προβάλλει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο, θα πρέπει δε να σέβεται πλήρως την εσωτερική αγορά της Ένωσης και να επιδιωχθεί με ανοικτό και διαφανή τρόπο έναντι των κρατών μελών που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ.

Βρυξέλλες, 20 Ιουλίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
J. KLOECKNER